

[J. V. Christensen.]

Begrundelse deraf. Jeg synes ogsaa, at man har overvurderet, rent praktisk, Spørgsmaalet om den Værdi, det som Byinstitution har for en Købstad at faa en saadan Institution som Landsarkivet. Jeg tror, man overvurderer det, og jeg synes heller ikke, det er rigtigt, naar man fra visse Sider gentager dette, at en By som Tønder har lidt saa meget, fordi dens Opland er blevet forringet. Naturligvis vil en Grænse- dragning altid medføre betydelige Vanskeligheder af den Art, men der er ogsaa gjort et mægtigt Arbejde i Omegnen af Tønder for at udvide og bedregøre dens Opland.

Jeg takker den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Ellinger) for hans Udtalelse om, at han ikke, trods sine Betænkeligheder, vilde lægge Sten i Vejen for Forslaget. Jeg ser deri ogsaa en Erkendelse af, at han er paa Vejen fra Tønder.

Maa jeg sige til Slut, at jeg var glad for at høre den højtærede Undervisningsministers Udtalelser om, at Overslaget skal kunne holde. Det var nu ikke absolut den tidligere Beregning, jeg tænke paa; jeg tænkte paa Beregninger ved andre Forslag, som ikke rigtig har svaret til det, man kunde vente af dem.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

J. V. Christensen: Jeg tillader mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling eller Afstemning
vedtoges dette Forslag.

Formanden: Da Indenrigsministeren fremdeles er forhindret i at være til Stede, skal jeg lade Sagen angaaende Oprettelse af Sønderjydske Hypoteklaanefond udgaa af Dagsordenen.

Man gik saa til:

Første Behandling af Forslag til Lov om Anerkendelse af og Tilskud til Universitetsundervisning i Aarhus.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 473).

Sagen sattes til Forhandling.

Undervisningsministeren (Borgbjerg):

Det er blevet meddelt mig, at den højtærede Formand gerne vilde have Lands- tingets Møde sluttet Kl. 4, og man har spurgt mig, om jeg kunde fuldende min Forelæggelsestale paa et Kvarters Tid. Jeg vil bestræbe mig derfor og haaber, det vil kunne lykkes. Sagen er vel fra Forhandlingen i det andet høje Ting saa frisk i alle Medlemmernes Erindring, at jeg kan nøjes med de store Træk.

Tanken om et jydsk Universitet har jo været fremme i den offentlige Forhand- ling i snart et Par Menneskealdrer. En Række kendte Mænd paa Kulturlivets Omraade har taget Ordet derfor, ogsaa, og ikke mindst, fra Københavns Universitet. Men selvfølgelig har Tanken først og fremmest vundet Tilslutning i Jylland; en Række Politikere, hvis Udgangspunkt har været i Jylland, eller hvis Virksomhedsomraade i hvert Fald særlig er faldet i Jylland, har op gennem Tiderne været varme Tilhæn- gere deraf, lige fra Christen Berg og Gert Winther til Harald Jensen, J. C. Christen- sen og Niels Neergaard. Fra jydsk Sogne- raad fik Tanken meget varm Tilslutning, og et Møde i Aarhus af Sogneraadforenin- ger, Amsraadsforeninger og Byraad gav den stærk Tilslutning. Saa nedsattes i 1919 en Kommission for nærmere at overveje Spørgsmaalet. Denne Kommission afgav Betænkning i 1925, og hele Kommissionen samlede om at anbefale Oprettelse af et jydsk Universitet. Det store Flertal, de 13 af Udvalgets Medlemmer, deriblandt en Mand som H. P. Hanssen-Nørremølle, anbefalede Aarhus som Sæde for det nye Universitet; kun 4 Medlemmer pegede paa andre Steder, og særlig var jo Viborg fremme. Fra Aarhus rejste man saa Sagen og indgik til Regering og Rigsdag med Andragende, og hvad man først tænkte sig, var særlig en Forberedelse til den lægevidenskabelige Embedseksamen for ældre studerende. Denne Tanke fandt dog ikke synderlig Tilslutning, hverken ved Københavns Universitet, i Rigsdags- eller Regeringskredse; tilmed indtraadte der et Regeringsskifte, og Sagen blev foreløbig henlagt. Men Aarhus tog fat, der blev stiftet en Organisation, „Universi- tetsamvirket“, som efterhaanden sam- lede en betydelig Kapital, nu op imod 1 Mill. Kr., det Filtenborgske Legat blev oprettet, man oprettede et Studenterhjem, en Studiegaard ved Marselisborg, man tog fat fra neden af, og langsomt, men efter min Mening sundt og jævnt voksede der en begyndende Universitetsundervisning op i Aarhus.